

Recuperació d'un clàssic contemporani

Edicions de 1984 edita la poesia completa en edició crítica d'un escriptor de culte

BLAI BONET

El poeta que fascina els joves

JOSEP MASSOT
Barcelona

Lou Reed no ho va dubtar. Quan li van donar a triar entre els poemes que havia de llegir en el Baryshnikov Arts Center, de Nova York, en el Made in Catalunya del 2007, ho va fer, fascinat, per *All Brow* de Blai Bonet, els versos sobre Al Brown, l'opiòman campió mundial de boxa panamenc estimat per Jean Cocteau, uns versos que el músic de la Velvet va incloure durant un temps com a sintonia al

CURA POÈTICA

L'edició crítica està feta per dos poetes: Nicolau Dols i Gabriel S.T. Sampol

CONTEMPORANI

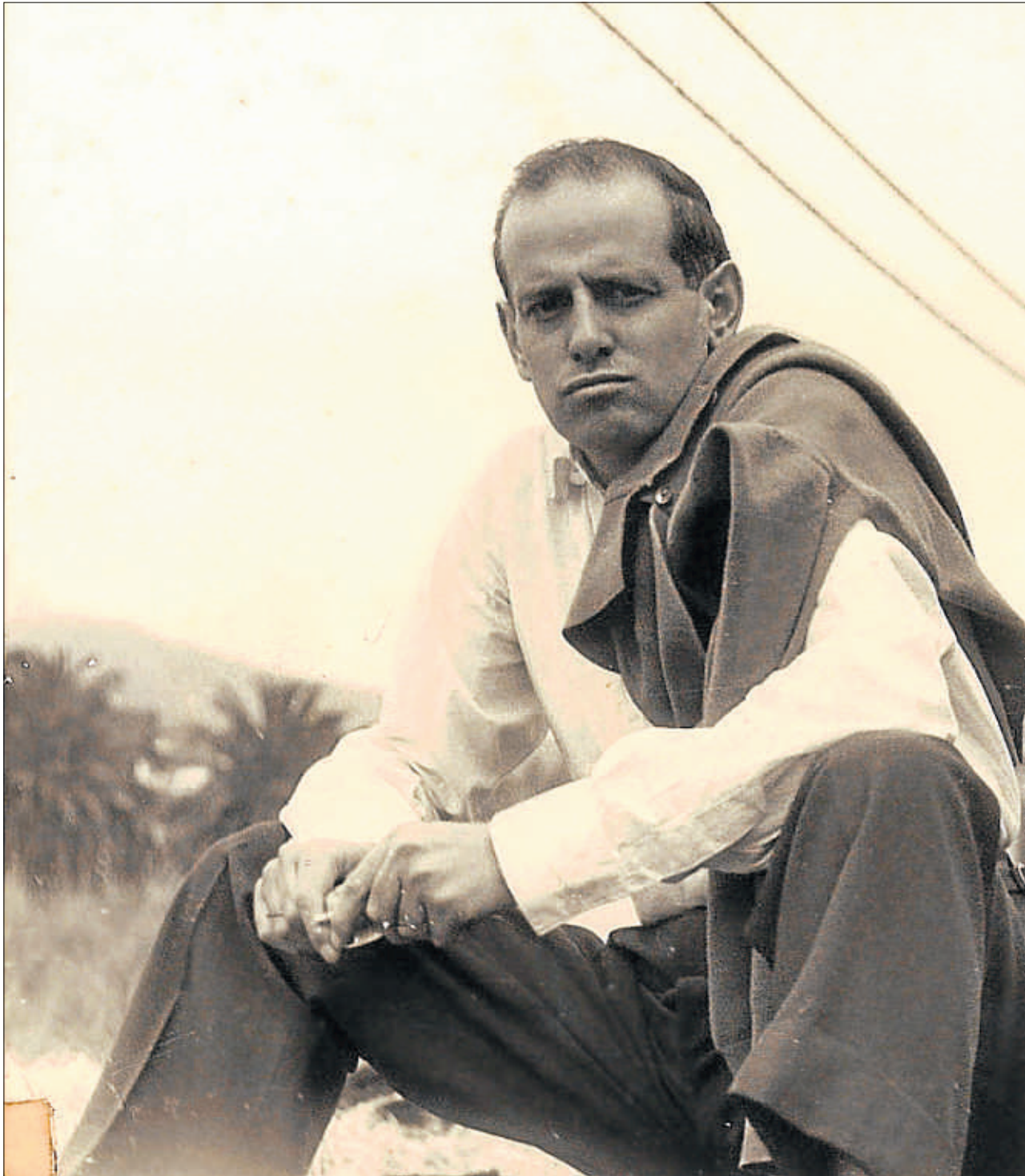
Bonet escriu una poesia de la vitalitat, del cos, amb aspiració espiritual

seu contestador telefònic. Blai Bonet (Santanyí, Mallorca, 1926-1997) és un escriptor de culte, venerat pels poetes joves, i tot i això continua sent el gran desconegut de la poesia catalana, amb la majoria dels seus llibres descatalogats.

Edicions de 1984 hi posa ara remei i publica una de les obres més esperades de la literatura ca-

talana contemporània: *Poesia completa*, una gesta de l'edició privada –malgrat la crisi editorial– de 1.374 pàgines, amb edició crítica a càrrec de Nicolau Dols i Gabriel S.T. Sampol i pròleg de Margalida Pons, que, si hagués de triar tres poetes nascuts al segle XX, citaria el triangle format per “Blai Bonet, Joan Vinyoli i Maria Mercè Marçal”.

D'entre les claus de la vigència del poeta mallorquí i la influència que sempre ha exercit – encara en vida – en els poetes més joves hi ha la seva aposta per la vitalitat, la seva poesia del cos amb aspiració espiritualista, la seva escriptura rebel contra tot autoritarisme i tot poder, la seva gestió estètica de les emocions. “El que jo he fet –deia– és convertir en sinònims creure i sentir”. O també: “El que és revolucionari és adonar-se que cada persona té la possibilitat de convertir-se en un home nou”, pensaments portats a l'acció per un home que creia que la cultura no era només en els llibres, sinó sobretot en la manera de viure, un viure com si cada vida fos una vida sencera: “Si la persona sap que és un cas únic, que mai més no hi haurà ningú com ell, el que faci ho procurarà fer amb una passió impressionant, perquè fer una cosa és important, però deixar de fer-la és un crim, no té perdó”. Un poeta que va tenir tuberculosi, capaç d'un vitalisme desbordant que l'emparenta amb Walt Whitman i la poètica suburbial de Pasolini. Com la seva cita favorita de Hölderlin: “Si un home aspira a la sublimitat s'ha de decantar per la vitalitat”. Una poesia torrencial

Imperi dels sentits (inèdit)

Ho llegia a la seca plana astorada d'un llibre: “La poesia és la il·lusió abans de la coneixença; la religió és la il·lusió després de la coneixença.” Tot d'una, arrabassà els ulls de la muda llosa inscrita: per si mateixa la terra feia ocells i herba, el bec del vol tot fent-se enfora de la verdor, sense separar-se'n. L'imperi dels sentits era la zona del Sentit i la forma contra la dispersió de la carn; el Cos, l'esperit i el Sentit eren tot U. Aquesta veritat, no la sabia; la sentia, però. Un fet de negror viu sabia: era VEURE, i, tot seguit, reconegué que Veure era voler veure, no el que passava, sinó el que hi havia”.

que desplega en un festival de registres: líric, reflexiu, col·loquial, intertextual, profètic, narratiu, discursiu, tradicional, procaç, argot de barri canalla...

Margalida Pons, poeta i professora de literatura catalana, ara també professora visitant de la Universitat de Brown, recorda que quan anava a veure'l a casa seva, a Santanyí, Blai Bonet, a diferència de l'egolatria d'altres escriptors, defugia les mostres d'adulació o d'admiració i evita-

va parlar de si mateix per interessar-se per les inquietuds dels seus joves interlocutors. “L'home és l'únic animal que diu ‘jo’”, deia Blai Bonet.

“Va ser –diu l'estudiosa– un poeta incòmode per a tothom. No escrivia com s'esperava que escrigués. A Mallorca la seva temàtica sexual li impedia ser vist com un continuador del paisatgisme de l'Escola Mallorquina. A Barcelona tampoc no quadrava amb la rígida normalització lingüística i la

ARXIU BLAI BONET

El poeta mallorquí

resistència catalanista dels seixanta i setanta, Tampoc amb els poetes de la *gauche divine* ni amb el realisme social. Ell tenia altres formes d'expressar la seva resistència i criticar el poder i tota mena de vigilància: de l'Estat, estèti-